

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните
Център за оценка на риска
по хранителната верига

Минали дейности по кампанията 2021-2022

От юли 2021 г. в рамките на 3 месеца Европейският орган по безопасност на храните (ЕОБХ) провежда важна кампания за повишаване осведомеността за заболяването африканска чума по свинете (АЧС) в страните от Югоизточна Европа. През 2021 г. основният фокус на кампанията е насочен към групи хора и отделни лица, които влизат в контакт с домашни и диви свине, особено свиневъди и фермери. Тъй като едно огнище на АЧС може да има големи опустошителни последствия, откриването, превенцията и докладването са изключително важни за ограничаването на това заболяване. Това са ключовите думи на кампанията.

Кампанията стартира миналата година, първоначално в 9 прицелни държави. Тази година ЕОБХ разширява обхвата, като включва нови 9 държави, сред които и България, определени на базата на риска, въз основа на конкретната епидемична обстановка по отношение на заболяването от АЧС. Кампанията допълва настоящите усилия на Европейската комисия и други международни организации, насочени към изкореняване на заболяването в Европа.

В рамките на кампанията са предвидени редица инициативи, сред които разпространение на информационни материали – постери, инфографики и готови за публикуване съобщения за социалните медии, промотиране на специализираната страница на кампанията, достъпна на българския език - StopASF - Trusted Science for Safe Food (efsa.gitlab.io), както и провеждане на уебинари с прицелната група на кампанията – фермери и животновъди.

В тази връзка, на 2 и 23 юли 2021 г. се проведеха уебинари, организирани от Център за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ). По време на срещите д-р Донка Попова от ЦОРХВ - Национален контактен център на ЕОБХ, представи кампанията, основните ѝ цели и задачи. Тя подчерта ролята на прицелната група като активен партньор на кампанията при разпространението на информационните материали и промотирането на специализираната електронна страница на кампанията. .

На проблеми в практиката при прилагане на мерките за дезинфекция срещу АЧС се спря доц. д-р Георги Желев от Тракийски университет – Стара Загора, партньор на ЦОРХВ. „Най-честата грешка е смесването на понятията „ефективен дезинфектант“ и „ефективна дезинфекция“, каза доц. Желев, който обясни, че прилагането на дезинфектант не означава, че сме постигнали дезинфекция. „Единственото решение е обучението на всички нива – от фермери, до ветеринарни лекари, експерти и инспектори и упражняване на контрол върху дезинфекционната ефективност“, подчерта доц. Желев.

Изготвената оценка на риска от АЧС за промишленото свиневъдство в България в светлината на най-новите тенденции за осъществяване на биосигурност на фермите и прилагане на съвременен подход, осигуряващ безопасна търговия със свинско месо по стандартите на мерките за безопасност и защита на животните, бе представена от заместник-директора на ЦОРХВ, доц. д-р Илиян Костов. Той обърна по-специално внимание на научното становище на ЕОБХ от тази година, което разглежда отглеждането на свине в задните дворове и на открито в държавите членки на Европейския съюз. На тази основа Органът оценява риска от проникване и разпространение на АЧС, свързано с отглеждането на свине на открито, и предлага мерки за биосигурност и контрол в засегнатите от АЧС райони на ЕС. По думите на

☐ Amber ☐ Green ☒ White

1618, гр. София, бул. "Цар Борис III" № 136; тел. +359 2 427 30 56
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg

доц. Костов все още няма хармонизирано законодателство за категоризиране на животновъдните обекти за отглеждане на свине на открито в ЕС, информацията е ограничена, не е хармонизирана и следователно трябва да бъде тълкувана внимателно. „В България благодарение на Българската агенция по безопасност на храните е разработен План 2020 за контрол и предотвратяване разпространението на заболяването АЧС, който през настоящата година е доразвит. От направения анализ на мерките, заложи в План 2020, може да се направи извод, че мерките вече дават резултат“, подчерта доц. Костов.

Африканската чума по свинете е вирусно заболяване, което засяга домашните и дивите свине. Въпреки че не представлява заплаха за хората, тя може да е смъртоносна за свинете и да има сериозни социално-икономически последици за засегнатите страни. През последните години се разпространи в цяла Европа. Тъй като огнището на АЧС може да има големи опустошителни последици, ранното откриване, предотвратяване и докладване са изключително важни за ограничаването на това заболяване и контролиране на епидемията.

Кампанията „Да спрем африканската чума по свинете“ на Европейския орган по безопасност на храните (ЕОБХ) цели да повиши осведомеността за африканската чума в 18 европейски държави: Албания, Босна и Херцеговина, България, Гърция, Естония, Косово, Латвия, Литва, Полша, Румъния, Северна Македония, Словакия, Словения, Сърбия, Унгария, Хърватия, Черна гора и Чехия. Кампанията тази година е насочена към хора в контакт с домашни и диви свине, особено свиневъди и фермери. Изпълнява се с ценното съдействие на местни ветеринарни организации, селскостопански групи, ловни сдружения, гранична полиция и други компетентни органи.

Повече за кампанията можете да научите на уебсайта: [StopASF - Trusted Science for Safe Food \(efsa.gitlab.io\)](https://stopasf.efsa.europa.eu/). На същата електронна страница можете да свалите готовите за разпространение информационни материали, изготвени в рамките на кампанията, на български език.

Бъдете партньори на кампанията на EFSA – #STOPASF. Заедно, можем да се справим с изкореняването на АЧС!

- Информация от проведения уебинар на 2 юли 2021 г. можете да откриете [ТУК](#)
- Информация от проведения уебинар на 23 юли 2021 г. можете да откриете [ТУК](#)
- Информация за връзка с компетентния орган за контрол на АЧС – [ТУК](#)